

26-1-1943

Спорт

# Трговачка академија

РОМАН ИЗ СПОРТСКОГ ЖИВОТА ОД ЉУБОМИРА ВУКАДИНОВИЋА

1)



Љ. Вукадиновић  
**ГВОЗДЕНА ПЕСНИЦА**

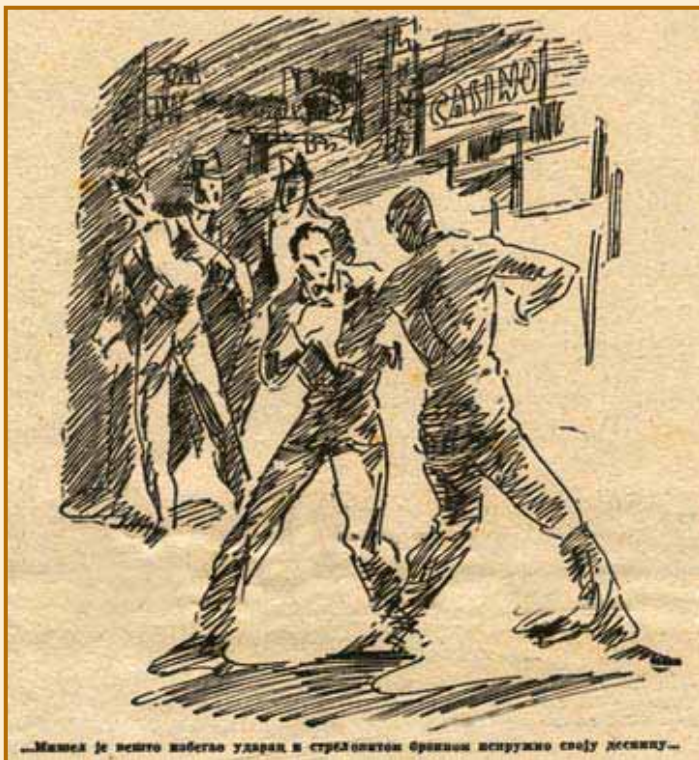
(1)

## ГЛАВА ПРВА

### Нок-аут на асфалту

Весела група младића и девојака напуштала је бучни ноћни локал. Иза њих је трештао џаз. Пратила их је чежњива песма, која је причала о љубави у далекој џунгли, о жарком сунцу екватора и топлим, звезданим ноћима.

– Такси! – викнуо је портир, махнуо руком ка шоферима, који су дремали у својим колима.



Друштво је било весело. Мушкарци су посртали придржавајући се један за другог, а даме су се гласно смејале. Једна од њих, огрнута крзном, веома лепа, грчевито је ухватила мишицу свога пратиоца и вукла га из све снаге.

– Мишеле, – цвркулала је молећиво, – хајде с нама.

Младић се опирао, трудећи се да ослободи своју руку. Чинио је то нежним покретима, пазећи да сувише јак стисак не нанесе бол љупкој девојци.

– Жалим, Сузана, шапутао је тихо, – али сутра морам да устанем врло рано. И овако ми остаје само неколико часова за одмор.

– Мишел, зар нас већ напуштате? Па то није лепо од вас. Идете тако рано, као да сваке ноћи приређујем овакво славље. Мораћете дуго да чекате док опет продам коју слику. Зато хајдете с нама. Идемо код тетка Розе на кафу...

Никакве молбе нису, међутим, могле да задрже Мишела. Узалуд се нежне руке пружале из таксија нудиле му место, он је одбијао све позиве и поздрављао се с онима који су улазили у друга кола. Најзад је остао још само Жан Ренард. Такси је био толико пун да за њега више није било места.

– Ево ме са вама! – махнуо је руком за аутом који је полако клизио асфалтом, а затим се обратио Мишелу уз весео осмех:

– Сјајно смо се извукли, стари друже.

– Како, зар ти нећеш с њима?

– Не могу. Сутра рано наставља се тенис турнир на стадиону Ролан Гарос. Морам да напишем извештај. Да није било тебе, не бих умео да се извучем. Па ипак ми је жао, јер је вече било пријатно.

– Сјајно смо се провели. Пјер је диван друг. Али лакомислен. Потрошиће све паре што је добио за слику. Опет неће моћи да оде на село. А Париз лети није нарочито привлачан.

– Мала Нинет му припрема изненађење. Она је успела да одвоји знатну суму, а да Пјер о томе ништа не зна. Кроз који дан писаће нам из питоме Бретање.

– Господо, желите ли такси?

Портир је стајао пред њима, прекинувши им разговор.

– Не, хвала, – одговорио је Мишел. – Сем ако ти, Жане, не желиш да се одвезеш кући?

– Нећу ни ја. Пратићу те један део пута. Кратка шетња годиће моме сну.

После неколико корака Мишел се пожалио:

– Опет сам ноћас доста пио. Врти ми се у глави. Досадио ми је овај бучни живот. Париз ме све више умара...

Жан је предложио:

– Хајде онда са мном. Чим се заврши тенис турнир за интернационално првенство Француске, одлазим на отсуство. Нећу далеко. Негде у непосредној близини Париза. У неко мирно село. Купаћемо се, јахаћемо јутром рано или у први сумрак, пецаћемо рибе и правити дуге шетње по шуми. Хоћеш ли?

Мишел се колебао.

– Зар не би било боље да отпутујем својој кући. Годинама већ нисам био. Зову ме да се вратим, јер кажу да послови не иду најбоље. Знаш како је: кад газда није код куће, мишеви коло играју!

Жан се насмејао.

– Па зашто онда не идеш? Или те можда свилени гајтан срца везује чврсто за Париз?

Мишел је махнуо руком.

– Ти најбоље знаш да је моје срце слободно. Али није лако напустити Париз. Најлепше године своје младости провео сам овде. Париз није варош као други градови. Његова чар је чудна. Она нас сасвим обузима, спутава и држи чврсто, себично; претвара се у навику без које нам изгледа да не можемо, која постаје саставни део нашега живота. Од како сам завршио студије хтео сам неколико пута да одем. Куфери су већ били спаковани. Па ипак бих остао! Зауставља ме увек нека дубока чежња, неки чудан осећај који се не може објаснити. Да, да, Париз се не оставља лако, – уздахнуо је направивши у ваздуху неодређени покрет руком.

– Од многих сам чуо да слично говоре, – наставио је разговор Жан, – и увек сам у таквим тренутцима био горд што сам рођени Паризлија. Мени је Париз драг као пријатељица и чини ми се да бих увенуо од туге када бих морао да живим у неком другом куту света.

Продужили су шетњу лаганим кораком, задубљени у мисли. Жан одједанпут подиже главу и послушну. У сусрет им је ишла група људи. Говорили су гласно и дизали галаму. Неки су посртали и задиркивали се међусобно, гурајући један другога.

Ускоро су се срели. Један из веселе групе затетурао се јако од снажног ударца и налетео на Мишела. Ударио га је раменом тако силно да замало није пао. Овај неочекивани судар тргнуо га је из мисли и наљутио. Ухватио је руком пијаног младића и добро га продрмусао.

– Пазите куда идете и не узнемиравајте мирне пролазнике – разјарено је протествовао.

– Себи руке, гаде један ! – обрецнуо се на њега пијани младић.

Мишелу очи севнуше бесним сјајем испод натуштених обрва. Хитрим покретом привукао је ближе себи тамну прилику. Задах вина удари му у лице. Угледао је искежене беле зубе и подбуле очи, у којима су се крупне беоњаче чудно истицале од тамнога лица.

– Губи се црни враже док су ти кости читаве! – промрмљао је љутито кроз зубе Мишел и испружио руку. Црнац је одбачен као перце у гомилу која је стајала мало даље. Ишао је натрашке, посрћући и да га нису придржали треснуо би колико је дуг на асфалт.

Жан се тргнуо изненађено. Пришао је Мишелу и ухватио га за мишицу. Прошапутао је:

– Не прави глупости, Мишел. Хајдемо.

Али је овај стајао непомично на истом месту и презриво пратио погледом Црнца, који је покушавао да се усправи.

– Хајде, Мишел, – наваљивао је Жан. – Зар не видиш да су пијани.

Један из групе гурао је напред Црнца дражећи га.

– Дај му добру лекцију, Џое...

Остали су прихватили:

– Удеси га, Џое...

Црнац се тетурало напред млатарајући рукама. Мрмљао је:

– Где је тај нитков, да га научим како се треба понашати према џентлмену.

Где је да га видим...

Преплићао је језиком и превртао пијаним очима. Мишел га одмери презривим погледом и ступи корак напред.

– Жан га грчевито стеже за мишицу.

– Мишел, па то је Џое Нокс, славни шампион!

Али Мишел га није слушао. Стао је испред Црнца, спреман за одбрану, стрељајући противника очима.

– Хајде, Џо, смлави га!

Црнац се усправио, црте на лицу му се затегле, десна рука се муњевитом брзином одвојила од тела. Али исто тако брзо Мишел је одскочио корак унатраг. Стегнута песница прохујала му је испред носа. Занесен покретом Црнац се сав повио. Тај тренутак искористио је Мишел. Његова песница зарила се у лице Џое Нокса. Црнац је мукло зајечао. Кад је подигао главу танки млазеви крви сливали су му се низ браду. Он је затресао главом, мумлајући стално, а затим је, изван себе од беса, јурнуо напред.

Мишел се сагнуо избегавајући страховите ударце, који су фијукали више његове главе. Усправио се затим исто тако брзо и прецизним, оштрим ударцима погађао противника на најосетљивија места. Збуњен овом неочекиваном бујицом Црнац се неспретно бранио, покушавајући да се заштити лактовима, али песнице противника погађале су га увек тамо где је био најмање заштићен.

Призор је заиста необичан. Усред ноћи, у пустој улици, двојица беспрекорно обучених пролазника, туку се песницама. Око њих стоји исто тако група елегантно одевених мушкараца, стиснутих песница, искривљена лица, светла погледа. Навијају свим бићем, као да се налазе у спортској арени, испод боксерског ринга на коме два шампиона одмеравају своју снагу.

Борци су тренутак одахнули. Црнац изгледа јадно. Уста су му отечена и крвава, нос спљоштен, једно око потпуно затворено. Круте груди од фрака изгужвано висе испод раздрљеног капута. Мишел, међутим, изгледа као да је пре неколико тренутака изишао из ноћног локала. Да учествује у борби види се само по стегнутим песницама, умрљаним крвљу. Дише равномерно. Грашке зноја, које му трепере на бледом лицу и праменови црне косе, који неосетно додирују високо чело, једино одају трагове напора.

– Хеј, Џо, сврши већ једном с њим!

Црнчеви пратиоци су нестрпљиви. Они још увек не сумњају у победу свога пријатеља. Па зар Џое Нокс није првак полутешке категорије? Истина, он није више млад и његова звезда почиње да тамни. Као над одром богатог самртника окупљали су се око њега млади таленти, будући наследници његове славе. Али Џое се још држи. Али Џое се још држи. Његова агонија траје исувише дуго, много дуже него што је ико очекивао. Чак ни буран живот, ни море алкохола, који је неуморно сипао сваке ноћи у своја увек сува уста, нису могла да скрше ово жилаво и отпорно тело.

Џое је умео да се бори. То је искусио недавно млади Жил Бриско, нада француског бокса. Изазвао је Џоа на меч за титулу. Стари лисац избегавао је сусрет све дотле док није добио ону суму новаца коју је желео. Његово устезање схваћено је међутим, као страх. Дошао је, дакле, дуго очекивани тренутак. Настала је очајничка борба за улазнице. Свако је желео да присуствује самртном ропцу једног великог шампиона, јер Џое је то заиста и био. Суверено је владао боксерским рингом ево већ десет година! Дошао је у Париз млад, снажан као пантер, гладан живота и славе. У својој домовини више хије имао противника. Француска је гордо држала титулу светског првака полутешке категорије. Стари Марсел Прево није имао више куд. Морао је да изађе на мегдан прваку Новог света, који је прешао Океан да се дочепа титуле.

Било је то тужно вече, вече жалости за француски бокс. Када је у потпуној тишини судија одбројао старом шампиону фаталних десет секунди, свет се разишао тихо, без ларме, погнуте главе и та нема поворка подсећала је на гомилу која се враћа с погребом. Уствари, тако је и било. У арени спортске палате сахрањен је један стари шампион, француски првак света полутешке категорије.

Џое је могао да се врати у Америку. Тамо су звецкали долари и њихов чаробан звук могао је да примаме похлепу једног младог човека. Али више од долара Џое је волео пенушави шампањац и ведар, безбрижан, весео париски живот. Париз га је освојио, стегао га је чврсто у своје канџе и није га више пуштао. Само два пута за десет година прешао је Океан. У Њујорку су веровали да су пронашли момка, који их неће изневерити.

(Наставиће се)



LJ. Vukadinović  
**GVOZDENA PESNICA**

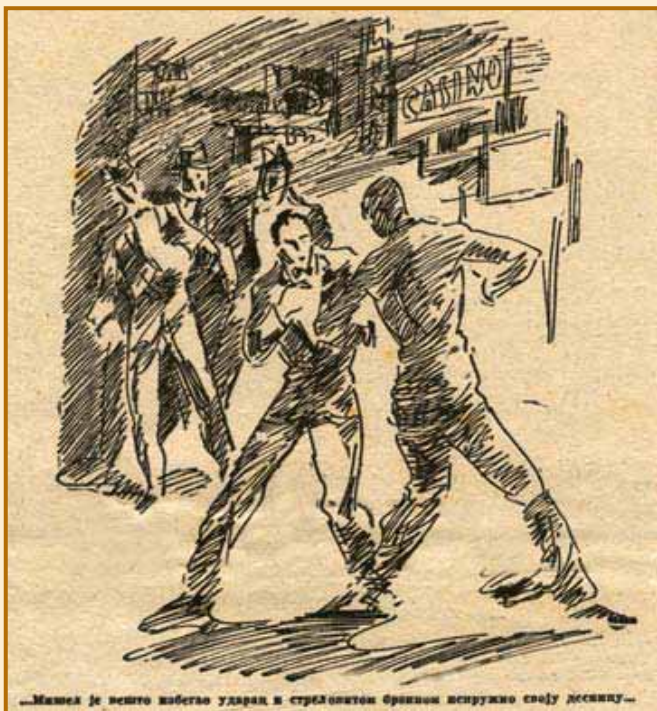
(1)

## GLAVA PRVA

### Nok-aut na asfaltu

Vesela grupa mladića i devojaka napuštala je bučni noćni lokal. Iza njih je treštalo džaz. Pratila ih je čežnjiva pesma, koja je pričala o ljubavi u dalekoj džungli, o žarkom suncu ekvatora i toplim, zvezdanim noćima.

– Taksi! – viknuo je portir, mahnuo rukom ka šoferima, koji su dremali u svojim kolima.



...Мишел је већто забегло ударак и стреломиком брзином испуружио своју десницу...

Društvo je bilo veselo. Muškarci su posrtali pridržavajući se jedan za drugoga, a dame su se glasno smejale. Jedna od njih, ogrnuta krznom, veoma lepa, grčevito je uhvatila mišicu svoga pratioca i vukla ra iz sve snage.

– Mišele, cvrkutala je molećivo, – hajde s nama.

Mladić se opirao, trudeći se da oslobodi svoju ruku. Činio je to nežnim pokretima, pazeći da suviše jak stisak ne nanese bol ljupkoj devojci.

– Žalim, Suzana, – šaputao je tiho, – ali sutra moram da ustanem vrlo rano. I ovako mi ostaje samo nekoliko časova za odmor.

– Mišel, zar nas već napuštate? Pa to nije lepo od vas. Idete tako rano, kao da svake noći priređujem

ovakvo slavlje. Moraćete dugo da čekate dok opet prodam koju sliku. Zato hajdete s nama. Idemo kod tetka Roze na kafu...

Nikakve molbe nisu, međutim, mogle da zadrže Mišela. Uzalud se nežne ruke pružale iz taksija nudile mu mesto, on je odbijao sve pozive i pozdravljao se s onima koji su ulazili u druga kola. Najzad je ostao još samo Žan Renard. Taxi je bio toliko pun da za njega više nije bilo mesta.

– Evo me sa vama! – mahnuo je rukom za autom koji je polako klizio asfaltom, a zatim se obratio Mišelu uz veseo osmeh:

– Sjajno smo se izvukli, stari druže.

– Kako, zar ti nećeš s njima?

– Ne mogu. Sutra rano nastavlja ce tenis turnir na stadionu Rolan Garos. Moram da napišem izveštaj. Da nije bilo tebe, ne bih umeo da se izvučem. Pa ipak mi je žao, jer je veće bilo prijatno.

– Sjajno smo se proveli. Pjer je divan drug. Ali lakomislen. Potrošiće sve pare što je dobio za sliku. Opet neće moći da ode na selo. A Pariz leti nije naročito privlačan.

– Mala Ninet mu priprema iznenađenje. Ona je uspela da odvoji znatnu sumu, a da Pjer o tome ništa ne zna. Kroz koji dan pisaće nam iz pitome Bretanje.

– Gospodo, želite li taksi?

Portir je stajao pred njima, prekinuvši im razgovor.

– He, hvala, – odgovorio je Mišel. – Sem ako ti, Žane, ne želiš da se odvezeš kući?

– Neću ni ja. Pratiću te jedan deo puta. Kratka šetnja godiće mome snu.

Posle nekoliko koraka Mišel se požalio:

– Opet sam noćas dosta pio. Vrti mi se u glavi. Dosadio mi je ovaj bučni život.

Pariz me sve više umara...

Žan je predložio:

– Hajde onda sa mnom. Čim se završi tenis turnir za internacionalno prvenstvo Francuske, odlazim na odsustvo. Neću daleko. Negde u neposrednoj blizini Pariza. U neko mirno selo. Kupaćemo se, jahaćemo jutrom rano ili u prvi sumrak, pecaćemo ribe i praviti duge šetnje po šumi. Hoćeš li?

Mišel se kolebao.

– Zar ne bi bilo bolje da otputujem svojoj kući. Godinama već nisam bio. Zovu me da se vratim, jer kažu da poslovi ne idu najbolje. Znaš kako je: kad gazda nije kod kuće, miševi kolo igraju!

Žan se nasmejao.

– Pa zašto onda ne ideš? Ili te možda svileni gajtan srca vezuje čvrsto za Pariz?

Mišel je mahnuo rukom.

– Ti najbolje znaš da je moje srce slobodno. Ali nije lako napustiti Pariz. Najlepše godine svoje mladosti proveo sam ovde. Pariz nije varoš kao drugi gradovi. Njegova čar je čudna. Ona nas sasvim obuzima, sputava i drži čvrsto, sebično; pretvara se u naviku bez koje nam izgleda da ne možemo, koja postaje sastavni deo vašega života. Od kako sam završio studije hteo sam nekoliko puta da odem. Kuferi su već bili spakovani. Pa ipak bih ostao! Zaustavlja me uvek neka duboka čežnja, neki čudan osećaj koji se ne može objasniti. Da, da, Pariz se ne ostavlja lako, – uzdahnuo je napravivši u vazduhu neodređeni pokret rukom.

– Od mnogih sam čuo da slično govore, – nastavio je razgovor Žan, – i uvek sam u takvim trenutcima bio gord što sam rođeni Parizlija. Meni je Pariz drag kao prijateljica i čini mi se da bih uvenuo od tuge kada bih morao da živim u nekom drugom kutu sveta.

Produžili su šetnju laganim korakom, zadubljeni u misli. Žan odjedanput podiže glavu i oslušnu. U susret im je išla grupa ljudi. Govorili su glaspo i dizali galamu. Neki su posrtali i zadirkivali se međusobno, gurajući jedan drugoga.

Uskoro su se sreli. Jedan iz vesele grupe zateturao se jako od snažnog udarca i naleteo na Mišela. Udario ga je ramenom tako silno da zamalo nije pao. Ovaj neočekivani sudar trgnuo ga je iz misli i naljutio.

Uhvatio je rukom pijanog mladića i dobro ga prodrmusao.

– Pazite kuda idete i ne uznemiravajte mirne prolaznike – razjareno je protestovao.

– Sebi ruke, gade jedan ! – obrecnuo se na njega pijani mladić.

Mišelu oči sevnuše besnim sjajem ispod natuštenih obrva. Hitrim pokretom privukao je bliže sebi tamnu priliku. Zadah vina udari mu u lice. Ugledao je iskežene bele zube i podbule oči, u kojima su se krupne beonjače čudno isticale od tamnoga lica.

– Gubi se crni vraže dok su ti kosti čitave! – promrmljao je ljutito kroz zube Mišel i ispružio ruku. Crnac je odbačen kao perce u gomilu koja je stajala malo dalje. Išao je natraške, posrćući i da ga nisu pridržali tresnuo bi koliko je dug na asfalt.

Žan se trgnuo iznenađeno. Prišao je Mišelu i uhvatio ga za mišicu. Prošaputao je:

– Ne pravi gluposti, Mišel. Hajdemo.

Ali je ovaj stajao nepomično na istom mestu i prezrivo pratio pogledom Crnca, koji je pokušavao da se uspravi.

– Hajde, Mišel, – navaljivao je Žan. – Zar ne vidiš da su pijani.

Jedan iz grupe gurao je napred Crnca dražeći ga.

– Daj mu dobru lekciju, Džoe...

Ostali su prihvatili:

– Udesi ga, Džoe...

Crnac se teturao napred mlatarajući rukama. Mrmljao je:

– Gde je taj nitkov, da ga naučim kako se treba ponašati prema džentlmenu.

Gde je da ga vidim...

Preplićao je jezikom i prevrtao pijanim očima. Mišel ga odmeri prezrivim pogledom i stupi korak napred.

– Žan ga grčevito steže za mišicu.

– Mišel, pa to je Džoe Noks, slavni šampion!

Ali Mišel ga nije slušao. Stao je ispred Crnca, spreman za odbranu, streljajući protivnika očima.

– Hajde, Džo, smlavi ga!

Crnac se uspravio, crte na licu mu se zategle, desna ruka se munjevitom brzinom odvojila od tela. Ali isto tako brzo Mišel je odskočio korak unatrag. Stegnuta pesnica prohujala mu je ispred nosa. Zanesen pokretom Crnac se sav povio. Taj trenutak iskoristio je Mišel. Njegova pesnica zarila se u lice Džoe Noksa. Crnac je muklo zaječao. Kad je podigao glavu tanki mlazevi krvi slivali su mu se niz bradu. On je zatresao glavom, mumlajući stalno, a zatim je, izvan sebe od besa, jurnuo napred.

Mišel se sagnuo izbegavajući strahovite udarce, koji su fijukali više njegove glave. Uspravio se zatim isto tako brzo i preciznim, oštrim udarcima pogađao protivnika na najosetljivija mesta. Zbunjen ovom neočekivanom bujicom Crnac se nespretno branio, pokušavajući da se zaštiti laktovima, ali pesnice protivnika pogađale su ga uvek tamo gde je bio najmanje zaštićen.

Prizor je zaista neobičan. Usred noći, u pustoj ulici, dvojica besprekorno obučenih prolaznika, tuku se pesnicama. Oko njih stoji isto tako grupa elegantno odevenih muškaraca, stisnutih pesnica, iskrivljena lica, svetla pogleda. Navijaju svim bićem, kao da se nalaze u sportskoj areni, ispod boksterskog ringa na kome dva šampiona odmeravaju svoju snagu.

Borci su trenutak odahnuli. Crnac izgleda jadno. Usta su mu otečena i krvava, nos spljošten, jedno oko potpuno zatvoreno. Krute grudi od fraka izgužvano vise ispod razdrljenog kaputa. Mišel, međutim, izgleda kao da je pre nekoliko trenutaka izišao iz noćnog lokala.



Da učestvuje u borbi vidi se samo po stegnutim pesnicama, umrljanim krvlju. Diše ravnomerno. Graške znoja, koje mu trepere na bledom licu i pramenovi crne kose, koji neosetno dodiruju visoko čelo, jedino odaju tragove napora.

– Hej, Džo, svrši već jednom s njim!

Crnčevi pratioci su nestrpljivi. Oni još uvek ne sumnjaju u pobedu svoga prijatelja. Pa zar Džoe Noks nije prvak poluteške kategorije? Istina, on nije više mlad i njegova zvezda počinje da tamni. Kao nad odrom bogatog samrtnika okupljali su se oko njega mladi talenti, budući naslednici njegove slave. Ali Džoe se još drži. Ali Džoe se još drži. Njegova agonija traje isuviše dugo, mnogo duže nego što je iko očekivao. Čak ni buran život, ni more alkohola, koji je neumorno sipao svake noći u svoja uvek suva usta, nisu mogla da skrše ovo žilavo i otporno telo.

Džoe je umeo da se bori. To je iskusio nedavno mladi Žil Brisko, nada francuskog boksa. Izazvao je Džoa na meč za titulu. Stari lisac izbegavao je susret sve dotle dok nije dobio onu sumu novaca koju je želeo. Njegovo ustezanje shvaćeno je međutim, kao strah. Došao je, dakle, dugo očekivani trenutak. Nastala je očajnička borba za ulaznice. Svako je želeo da prisustvuje samrtnom ropcu jednog velikog šampiona, jer Džoe je to zaista i bio. Suvereno je vladao bokserskim ringom evo već deset godina! Došao je u Pariz mlad, snažan kao panter, gladan života i slave. U svojoj domovini više nije imao protivnika. Francuska je gordo držala titulu svetskog prvaka poluteške kategorije. Stari Marsel Prevo nije imao više kud. Morao je da izađe na megdan prvaku Novoga sveta, koji je prešao Okean da se dočepa titule.

Bilo je to tužno veče, veče žalosti za francuski boks. Kada je u potpunoj tišini sudija odbrojao starom šampionu fatalnih deset sekundi, svet se razišao tiho, bez larme, pognute glave i ta nema povorka podsećala je na gomilu koja se vraća s pogreba. Ustvari, tako je i bilo. U areni sportske palate sahranjen je jedan stari šampion, francuski prvak sveta poluteške kategorije.

Džoe je mogao da se vrati u Ameriku. Tamo su zveckali dolari i njihov čaroban zvuk mogao je da primami pohlepu jednog mladog čoveka. Ali više od dolara Džoe je voleo penušavi šampanjac i vedar, bezbrižan, veseo pariski život. Pariz ga je osvojio, stegao ga je čvrsto u svoje kandže i nije ga više puštao. Samo dva puta za deset godina prešao je Okean. U Njujorku su verovali da su pronašli momka, koji ih neće izneveriti.

(Nastaviće se)